

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

De kommunale Skoler i Nykøbing p. F.

Skolemeddelelser for Aaret 1897.

Børneantallet samt Af- og Tilgang.

Betalingsskolens	Børneantal var ved Aarets Begyndelse	89.
	Tilgangen har været	15.
	Ialt er undervist	104.
	Afgangen har været	28.
	Børneantallet var ved Aarets Udgang	76.
	Børnene vare fordelte i 4 Klasser.	
Friskolens	Børneantal var ved Aarets Begyndelse	837.
	Tilgangen har været	175.
	Ialt er undervist	1012.
	Afgangen har været	150.
	Børneantallet var ved Aarets Udgang	862.

Børnene vare fordelte i 16 Dreng- og 14 Pigeklasser, ialt 30 Klasser.

Det hele Antal Børn, som i Aarets Løb har været undervist i Kommunens Skoler, har altsaa været **1116**.

Af de Børn, som ved Aarets Udgang besøgte Friskolen, vare 595 eller omtr. 69 % fødte i Skoledistriktet, medens 267 eller omtr. 31 % vare fødte i fremmede Kommuner.

670 Børn (omtrent 78%) vare nu hjemmehørende i Købstaden, medens 192 (omtr. 22 %) vare hjemmehørende i Landsognet.

Af de 175 Børn, som i Aarets Løb indskrives i Friskolen, vare 63 eller 36 % fødte udenfor Skoledistriktet, og altsaa Børn af Forældre, som ere flyttede til Byen siden 1889 eller 90.

I de sidste 8 Aar har dette Forhold stillet sig saaledes:

1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896	1897
58 %	61 %	48 %	42 %	32 %	32 %	35 %	36 %

Det store Antal Børn fra fremmede Skoler, som i Løbet af Skoleaaret indkomme i Skolen, hindrer fremdeles planmæssig Oprykning igennem Klasserne og er Skyld i, at et for stort Antal Børn ikke naar igennem hele Skolen, men maa udskrives af næstøverste Klasse.

Skolebesøget.

Der har været holdt Skole i 252 Dage i Friskolen og 251 i Betalingsskolen. (Skoleplanen fastsætter Skoledagenes Antal til mindst 248.)

Antallet af ulovlige Skoleforsømmelser er efterhaanden gaaet saaledes ned, at Skolebesøget allerede i flere Aar har været meget godt. Resultatet vilde have været endnu bedre, hvis ikke smitsom Sygdom blandt Skolebørnene eller i deres Hjem næsten hele Aaret igennem foraarsagede et forholdsvis stort Antal lovlige Forsømmelser.

Antal forsømte Dage, angivet i Procent af samtlige Skoledage:

	Paa Grund af Sygdom	Af anden lovlig Grund	Uden lovlig Grund	Ialt
Betalingsskolen	4,30	0,87	0,33	6 %
Friskolens Drengeskole	2,95	0,80	1,18	4,93 %
Friskolens Pigeskole	4,50	1,40	0,93	6,83 %

For Skoleforsømmelser uden lovlig Grund har der været dikteret Bøder til et Beløb af 195 Kr. 23 Øre. Dette Beløb er efter Byraadets Bestemmelse anvendt til Indkøb af Gymnastiksko og andre Skole-rekvisiter til Friskolens Børn.

Børnenes Opførsel i Skolen har gennemgaaende været meget god. Derimod klages der fra flere Læreres Side med Grund over Mangel paa tilstrækkelig Hjemmefid. I Friskolen, hvor de fleste større Børn enten have Bypladser eller arbejde i Fabrikker, kræves der fra Skolens Side saa lidt Hjemmelæsning, at de stillede Fordringer bør kunne fyldestgøres. I Betalingsskolen maa der kræves indtil et Par Timers daglig Hjemmelæsning af de større Dreng, men adskillige Hjem synes ikke at have tilstrækkelig Forstaaelse heraf, og derfor er der ogsaa i denne Skole adskillige Dreng, som burde naa igennem hele Skolen, men som paa Grund af utilstrækkelig Hjemmeforbereelse til Timerne ikke kunne følge med og derfor maa konfirmeres ud af næstøverste Klasse.

Skolens Bogsamlinger. I 1896 er der bleven grundlagt en Lærerbogsamling, som har faaet Plads i Friskolens Lærerværelse og forestaas af Hr. *L. Petersen*. Til denne Bogsamling har Byraadet bevilget 100 Kr., for hvilken Sum der er indkøbt større Haandbøger i forskellige Undervisningsfag samt

andre pædagogiske Skrifter. Skolernes Børnebogsamlinger, hvortil Kommunen yder 60 Kr. om Aaret, forestaas fremdeles af Frk. *Thellemann* for Betalingsskolens og Hr. *L. Petersen* for Friskolens Vedkommende. De have været godt benyttede.

Friskolens Sparekasse, som oprettedes i Juni 1886 af Hr. Lærer *L. Petersen*, bestyres nu af Lærerne *Jørgensen* og *Olsen*. I Aaret 1897 er der solgt Sparemærker for 2,310 Kr. Siden Sparekassens Oprettelse er der paa Skolen solgt Sparemærker for 18,646 Kr. 32 Øre.

Friskolebørnenes Bespising. De Mænd og Kvinder, som for 6 Aar siden traadte sammen for at indsamle Pengegaver her i Byen i foranførte Øjemed, have i Tidsrummet fra Jul til Paaske ladet Børnene i Friskoleklasserne — omtr. 250 — bespise med kogt Mælk og Tvebakker 3 à 6 Gange om Ugen.

Indskrivningen i Skolerne. Efter den nye Skoleplan begynder Skoleaaret med den 1ste Skoledag i Maj Maaned. Indskrivningen i Skolerne foretages derfor i April Maaned. Skolepligtige er alle de Børn, som fylde 7 Aar inden 1ste Maj, men da Efteraarsindskrivningen er bortfalden, fordi Forældrene helst vilde have de smaa Børn til at begynde deres Skolegang til Sommeren, og fordi Skolen derved bliver i Stand til at danne Aarsklasser, hvori alle Børnene kunne følges ad, modtager Skolen nu ved Foraarsindskrivningen alle de Børn, som fylde 7 Aar inden 1ste November.

Skolepengene. I Betalingsskolen ere de maanedlige Skolepenge fastsatte saaledes: 1ste Kl. (Børn fra 7—9 Aar) 2 Kr., 2den Kl. 3 Kr., 3die og 4de Kl. 4 Kr.

Skolens Lærerkreds. Paa Grund af det stadig voksende Børneantal i Friskolen oprettedes der fra 1ste Maj et nyt fast Lærerembede. I dette ansattes hidtilværende Timelærer ved Maribo Borgerskole, Seminarist *Chr. R. T. Rasmussen*. — Da det paa Grund af Oprettelsen af nye Klasser blev umuligt for Skolernes hidtilværende Gymnastiklærer, Hr. Krigsassessor *Lenschau*, at besørge Gymnastikundervisningen i begge Skolerne, naar han tillige skulde beholde sin Lærerstilling ved Katedralskolen, opgav han fra 1ste November sine Timer i Friskolen, men er fremdeles Betalingsskolens Gymnastiklærer. — Fra 1ste Oktober fratraadte efter eget Ønske Timelærerinderne Fru *Olsen* og Frk. *Zierau*, som hver havde 18 Timer om Ugen. Deres Timer besørges indtil Skoleaarets Udgang af eksam. Lærerinde, Frk. *Schjødt*.

Jens Langkjær,
Skoleinspektør.

Den offentlige Aarsprøve for 1898

holdes i Dagene fra den 25de til den 29de April efter nedenstaaende Skema.

Børnenes Forældre eller Værger samt enhver, der har Interesse for Skolen, indbydes til at overvære Prøven.

Skolekommissionen.

Betalingsskolen.

Dag	Time	Klasse	Fag	Lærer
Mandagen den 25de April	Kl. 10 $\frac{1}{4}$	1	Religion og Dansk	Frk. Thellemann.
		2	Religion	Hr. Langkjær.
		3	Verdenshistorie	" Hansen.
		4	Naturhistorie	" Madsen,
	Kl. 3	3	Regning	" P. Petersen.
		4	Dansk	" Langkjær.
Tirsdagen den 26de April	Kl. 10 $\frac{1}{4}$	2	Geografi	" Hauptmann Andersen.
		3	Religion	" Langkjær.
		4	Regning	" P. Petersen.
		Kl. 3	1 og 2	Gymnastik
3	Naturlære		" Madsen.	
Onsdagen den 27de April	Kl. 10 $\frac{1}{4}$	4	Religion	" Langkjær.
		1	Geografi og Regning	Frk. Thellemann.
		2	Regning	Hr. P. Petersen.
		3	Matematik	" Madsen.
	Kl. 3	4	Verdenshistorie	" Hansen.
		3	Naturhistorie	" Madsen.
		4	Fædrelandshistorie	" Hansen.
		4	Naturhistorie	" Madsen.
Torsdagen den 28de April	Kl. 10 $\frac{1}{4}$	2	Fædrelandshistorie	" Hansen.
		3	Fædrelandshistorie	" Hansen.
Fredagen den 29de April	Kl. 10 $\frac{1}{4}$	4	Tysk	" Langkjær.
		2	Tysk	" Langkjær.
		3	Dansk	" Hansen.
		4	Matematik	" Madsen.
	Kl. 3	2	Dansk	" Hansen.
		3	Tysk	" Langkjær.
		4	Geografi	" Hauptmann Andersen.
		4	Fædrelandshistorie	" Hansen.
Lørdagen den 30te April	Kl. 10 $\frac{1}{4}$	2	Geografi	" Hauptmann Andersen.
		3	Geografi	" Hauptmann Andersen.
		4	Naturlære	" Madsen.
		Kl. 4	Sang	" Holm.
	Kl. 5	3 og 4	Gymnastik	" Lenschau.

Anm. Skolens ældste Klasse hedder Kl. 4.

Lærermøde Mandagen den 2den Maj Kl. 10 $\frac{1}{4}$. Censur Tirsdagen den 3die Maj. Det ny Skoleaar begynder Onsdagen den 4de Maj. Ny Elever bedes indmeldte inden den 1ste Maj,

Friskolen.

Dage	Time	Klasse	Fag	Lærer		
Mandagen den 25de April	Kl. 8	A	Historie og Retskrivning	Hr. L. Petersen.		
		B 1	Regning	" Jørgensen.		
		B 2	Geografi	" Olsen.		
		B 3	Geografi	" Hauptmann Andersen.		
		C 2	Religion og Regning	" Gudmand Høyer.		
		c 1	Religion og Regning	Frk. Hansen.		
		d 2	Historie og Retskrivning	" Sørensen.		
		e 2	Alle Fag	" Jakobsen.		
		f 1	Alle Fag	Fru J. Hansen.		
	Kl. 10 $\frac{1}{4}$ Kl. 2	B 2	Gymnastik	Hr. Rasmussen.		
		a	Historie	" Andersen.		
			Regning	" Hansen.		
		b 1	Regning og Retskrivning	Frk. Thellemann.		
		b 2	Dansk og Retskrivning	Hr. Gudmand Høyer.		
		b 3	Religion	" Jørgensen.		
		c 2	Regning	" Madsen.		
		d 1	Historie og Geografi	" Olsen.		
			Retskrivning	" L. Petersen.		
Tirsdagen den 26de April	Kl. 8	f 2	Alle Fag	Frk. Bojesen.		
		B 3	Historie	Hr. L. Pedersen.		
		C 1	Geografi	" Nielsen.		
			Retskrivning	" Hansen.		
		C 2	Dansk og Retskrivning	" Gudmand Høyer.		
		E 2	Alle Fag	Frk. Bojesen.		
		F 4	Alle Fag	" Schjødt.		
		c 1	Dansk og Retskrivning	" Hansen.		
		d 2	Dansk og Regning	" Sørensen.		
	Kl. 2	a	Religion	Hr. Hauptmann Andersen.		
			Geografi	" Jørgensen.		
		b 2	Regning	" Hansen.		
		b 3	Dansk og Retskrivning	" Gudmand Høyer.		
		C 3	Religion	Frk. Bojesen.		
			Historie	" Jakobsen.		
		D 2	Religion og Dansk	Hr. Olsen.		
		E 1	Alle Fag	Fru J. Hansen.		
			Historie og Retskrivning	Hr. Jørgensen.		
Onsdagen den 27de April	Kl. 8	B 2	Historie og Regning	" Olsen.		
		B 3	Dansk og Retskrivning	" L. Petersen.		
		C 1	Dansk	" Hansen.		
			Religion	" Nielsen.		
		C 2	Historie	" Gudmand Høyer.		
			Geografi	" Rasmussen.		
		c 1	Historie	Frk. Sørensen.		
			Geografi	" Jakobsen.		
		Kl. 2	a	Dansk og Retskrivning	Hr. Gudmand Høyer.	
	b 1		Historie og Geografi	" Nielsen.		
	b 2		Religion	" Jørgensen.		
	b 3		Historie	" Andersen.		
	c 2		Religion	" Olsen.		
	d 1		Religion og Regning	" L. Petersen.		
	C 3		Dansk og Retskrivning	Frk. Hansen.		
			Gymnastik	Hr. Rasmussen.		
			Gymnastik	" Rasmussen.		
	Torsdagen den 28de April	Kl. 8	D 1, D 2	Gymnastik	" Jørgensen.	
B 1			Geografi	" Olsen.		
B 2			Dansk og Retskrivning	" Olsen.		
B 3			Religion	" Holm.		
d 2			Religion og Geografi	Frk. Sørensen.		
e 1			Alle Fag	" Høyer.		
Kl. 10 $\frac{1}{4}$			A og B 1	Gymnastik	Hr. Rasmussen.	
			D 1	Dansk	" Jørgensen.	
				Historie	" Hauptmann Andersen.	
		Kl. 2	b 2	Historie	" Hauptmann Andersen.	
			b 3	Geografi	" Nielsen.	
			c 2	Geografi og Retskrivning	" Madsen.	
			D 1	Religion	" Nielsen.	
				Retskrivning	" Jørgensen.	
			C 3	Geografi	" Olsen.	
D 2			Historie og Geografi	Frk. Schjødt.		
Fredagen den 29de April			Kl. 8	A	Geografi og Regning	Hr. Hauptmann Andersen.
				B 2	Religion	" Olsen.
	B 3	Gymnastik		" Rasmussen.		
	Kl. 2	C 1	Historie og Regning	" Nielsen.		
		b 1	Religion og Dansk	Frk. Thellemann.		

Dag	Time	Klasse	Fag	Lærer	
Fredagen den 29de April	Kl. 2	b 2	Geografi	Hr. Nielsen.	
		c 2	Dansk	„ Madsen.	
		d 1	Historie	„ Olsen.	
		C 3	Dansk	„ L. Petersen.	
		D 1	Regning	„ P. Petersen.	
			Regning	„ Nielsen.	
			Geografi	„ Jørgensen.	
			F 1	Alle Fag	„ Gudmand Høyer.
			F 2	Alle Fag	Frk. Jakobsen.
		Lørdagen den 30te April	Kl. 8	A	Religion
	Dansk			„ L. Petersen.	
B 1	Religion og Dansk			„ Jørgensen.	
B 3	Regning			„ Hauptmann Andersen.	
C 1, C 2	Gymnastik			„ Rasmussen.	
Kl. 2	b 3			Regning	„ Hansen.
	D 2			Regning	„ Nielsen.
				Retskrivning	„ Olsen.

Anm. Ældste Drengeklasse kaldes **A**, ældste Pige Klasse **a**.

Sangprøve Lørdagen den 30te April, Kl. 4.

Haandgjerningsarbejderne ere fremlagte i Friskolens øverste Etage Lørdagen den 30te, Kl. 2—4.

Lærermøde i Anledning af Omflytningen Mandag den 2den Maj, Kl. 8 i Drengeskolen og Kl. 2 i Pigeskolen.

Censur Tirsdagen den 3die Maj.

Det nye Skoleaar begynder Onsdag den 4de Maj. Alle Drengene møde Kl. 8, alle Piger Kl. 1.